

Anestezija

Rizika ir šalutinis poveikis

Pykinimas ir vėmimas

Šis leidinys yra apie **šleikštulį (pykinimą)** ir **vėmimą po operacijos**. Pykinimas ir vėmimas yra šalutinis poveikis, kuris gali pasireikšti, jei Jums taikoma bendroji anestezija. Šiame leidinyje paaiškinama, kokios yra pykinimo priežastys ir ką galima padaryti.

Bendrosios anestezijos vaistai – tai vaistai, sukeliančys gilaus miego būseną. Jie būtini tam tikrų operacijų ir procedūrų metu. Bendrosios anestezijos metu esate be sąmonės ir nieko nejaučiate.

Apie įvairias anestezijos rūšis galite daugiau sužinoti mūsų interneto svetainėje įvairiomis kalbomis: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages.

Koks tai jausmas?

- Galite jaustis taip, lyg sirgtumėte (pykina).
- Jums gali būti bloga (galite vemti).
- Galite patirti vėmimo refleksą (nesėkmingai bandyti vemti).
- Paprastai pykinimo pojūtis trunka valandą ar dvi ir liaujasi po gydymo. Rečiau jis gali būti ilgalaikis ir trukti ilgiau nei parą.

Kokia tikimybė, kad taip nutiks?

Iš 100 žmonių

17 patyrė

83 nepatyrė

Šie duomenys gauti atlikus tyrimus. Su tyrimais, kurių duomenis panaudojome, galite susipažinti mūsų svetainėje: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/risks/evidence.

Kas sukelia pykinimą po bendrosios anestezijos?

- Vaistai, naudojami anestezijai, ir kai kurie skausmą malšinantys vaistai gali sukelti pykinimą. Kai kurie regioniniai anestetikai, tokie kaip spinalinės ir epidurinės anestezijos, taip pat gali sukelti pykinimą.
- Anestetikai gali sumažinti kraujospūdį. Jums gali pasidaryti bloga dėl žemo kraujospūdžio.
- Prieš operaciją nevalgę ir negėrę, po jos galite pasijusti blogai, tačiau tai būtina, kad anestezijos metu būtumėte saugūs. Turėtumėte atidžiai laikytis visų nurodymų, kiek laiko prieš operaciją negalima valgyti ir gerti.
- Labiau tikėtina, kad pasijusite blogai, jei Jus supykina nuo supimo arba jei anksčiau po anestezijos jautėtės blogai.
- Kai kurios operacijos dažniau sukelia pykinimą:
  - operacijos pilvo (skrandžio) ar lytinių organų srityje;
  - ginekologinės (moterų reprodukcinės sistemos) operacijos;
  - operacijos ausyje, nosyje ir gerklėje, pvz., tonzilių šalinimas;
  - operacijos, skirtos ištaisyti akių žvairumą;
  - operacijos, kurios trunka ilgiau nei dvi ar tris valandas.
- Nerimas gali padidinti pykinimo riziką. Jei nerimaujate, praneškite anesteziologui. Jis gali pasikalbėti su Jumis apie Jūsų rūpesčius. Kartais jie gali pasiūlyti vaistų, padedančių nuo nerimo.

Ką daryti, jei jaučiuosi blogai?

Jei Jus pykina, Jus prižiūrinti komanda gali padaryti, kad pasijustumėte geriau. Jie:

- stebės kraujospūdį ir širdies susitraukimų dažnį siekdami užtikrinti, kad kraujospūdis nebūtų per žemas;
- duos skysčių ir vaistų nuo pykinimo per veną arba tabletes, kurią reikia nuryti.

Kas gali padėti išvengti pykinimo?

Anestezijos vaistų tipas

Jūsų anesteziologas gali naudoti įvairių tipų anestetikus. Naudojant kai kuriuos anestetikus yra mažiau tikėtina, kad pasijusite blogai. Jūsų anesteziologas paaiškins, kokio tipo anestetikas Jums labiausiai tinka pagal tai, kokia operacija Jums atliekama.

Valgymas ir gėrimas kuo greičiau po operacijos

Jums bus patarta prieš operaciją nustoti valgyti ir gerti. Tačiau, per ilgai išbuvę be maisto ir gėrimų, po operacijos galite pasijusti blogai. Stenkitės pavalgyti ir atsigerti, kai tik galėsite, po operacijos.

Jus prižiūrinti komanda patars, kada vėl galite pradėti valgyti ir gerti. Netrukus po operacijos Jums gali duoti atsigerti vandens mažais gurkšneliais, o po to padėti pamažu pereiti prie kitų gėrimų ir lengvų patiekalų.

Ką galiu padaryti pats (pati)?

Veikite kuo anksčiau

Kreipkitės į slaugytojus ar anesteziologą iškart, kai tik pradės pykinti. Geriau šalinti pykinimą, kol jis netapo pernelyg sunkus, nes didelis pykinimas ar vėmimas gali turėti įtakos Jūsų atsigavimui.

Pasitarkite su anesteziologu, jei praeityje Jums buvo duotas anestetikas, po kurio pasijutote blogai. Yra dalykų, kuriuos jie gali padaryti, kad sumažintų pasikartojimo riziką.

Po operacijos nesisėskite ir per greitai neišlipkite iš lovos. Jūsų kraujospūdis gali pasikeisti, kai atsisėdate ar greitai atsikeliate. Dėl to Jūs gali supykinti.

Jei Jums skauda, pasakykite anesteziologui ar slaugytojams. Stiprus skausmas gali sukelti pykinimą. Jie gali duoti Jums daugiau ar kitokių skausmo malšinimo vaistų.

Jei Jus pykina, kvėpuokite lėtai ir giliai.

Galite apsvarstyti alternatyvius gydymo būdus. Akupunktūra, akupresūra ar aromaterapija gali padėti išvengti pykinimo. Nėra pakankamai tyrimų, kad būtų galima pasakyti, ar šie metodai veikia ir kaip gerai jie veikia. Jei norite tai išbandyti, turėsite patys susitarti su specialistu.

Verta žinoti

Užsupimas

Jei vykstate namo tą pačią dieną, kai Jums buvo atlikta operacija, Jūs gali užsupti. Taip yra todėl, kad būsite jautresni judėjimui.

Atsakomybės ribojimo pareiškimas

Labai stengiamės, kad informacija šiame leidinyje būtų tiksli ir nuolat atnaujinama, tačiau negalime to garantuoti. Nemanome, kad ši bendro pobūdžio informacija gali atsakyti į visus Jums iškylančius klausimus ar apimti visus dalykus, kurie gali būti Jums svarbūs. Turėtumėte aptarti savo pasirinkimą ir visus rūpimus klausimus su savo gydytojų komanda, naudodamiesi šia informacija kaip gairėmis. Šis leidinys neturėtų būti traktuojamas kaip rekomendacija. Jis negali būti naudojamas jokiais komerciniais ar verslo tikslais. Visą atsakomybės ribojimo pareiškimo tekstą rasite: www.rcoa.ac.uk/patient-information-translations-lithuanian.

Visus vertimus teikia vertėjų bendruomenė „Translators without Borders“. Šių vertimų kokybė tikrinama, siekiant, kad vertimai būtų kuo tikslesni, tačiau esama rizikos, kad tam tikra informacija gali būti netiksli ir neteisingai interpretuojama.

Pasakykite mums savo nuomonę

Lauksime pasiūlymų, kaip pagerinti šį informacinį leidinį.

Jei turite pastabų, kurias norėtumėte pateikti, prašome jas siųsti elektroniniu paštu patientinformation@rcoa.ac.uk.

Royal College of Anaesthetists

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG

www.rcoa.ac.uk

Šeštasis leidimas, 2024 m. lapkričio mėn.

Šis leidinys bus peržiūrėtas per trejus metus nuo jo išleidimo dienos.

© 2024 Royal College of Anaesthetists

Šis leidinys gali būti kopijuojamas pacientams skirtos informacinės medžiagos rengimo tikslais. Prašome nurodyti šį pirminį informacijos šaltinį. Jei norite dalį šio leidinio panaudoti kitame leidinyje, turite tinkamai paminėti šį šaltinį ir pašalinti logotipus, prekės ženklus ir paveikslėlius. Norėdami gauti daugiau informacijos, susisiekite su mumis.